

ZAKON O BESPLATNOJ PRAVNOJ POMOĆI

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje svrha, korisnici i vrste besplatne pravne pomoći (u daljnjem tekstu: pravna pomoć), pružatelji pravne pomoći, uvjeti, postupak za ostvarivanje pravne pomoći, prekogranično ostvarivanje pravne pomoći, financiranje pravne pomoći i nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

(2) Ovaj Zakon se ne primjenjuje ako je pravna pomoć osigurana na temelju posebnih propisa.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva Vijeća 2003/8/EZ, od 27. siječnja 2003. o unapređenju pristupa pravosuđu u prekograničnim sporovima utvrđivanjem minimalnih zajedničkih pravila o pravnoj pomoći u takvim sporovima (SL L 26, 31. 1. 2003.).

Svrha pravne pomoći

Članak 3.

Svrha pravne pomoći u smislu ovoga Zakona je ostvarenje jednakosti svih pred zakonom, osiguranje građanima Republike Hrvatske i drugim osobama u skladu s odredbama ovoga Zakona djelotvorno ostvarenje pravne zaštite te pristupa sudu i drugim javnopravnim tijelima pod jednakim uvjetima.

Značenje pojedinih izraza

Članak 4.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. Korisnik pravne pomoći je fizička osoba koja koristi ovim Zakonom propisanu vrstu pravne pomoći.
2. Opća pravna informacija je oblik primarne pravne pomoći koji sadrži opću i načelnu uputu o pravnom uređenju pojedinog područja.
3. Pravni savjet je cjelovita uputa o načinu i mogućnostima rješavanja ostvarenja i/ili zaštite određenog prava korisnika.
4. Oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka obuhvaća oslobođenje od polaganja predujma troškova svjedoka, tumača, vještaka, uviđaja i sudskih oglasa.
5. Pružatelj pravne pomoći je ured, ovlaštena udruga, visoko učilište i odvjetnik koji u skladu s ovim Zakonom pružaju pravnu pomoć.
6. Ured je ured državne uprave u županiji i nadležno upravno tijelo Grada Zagreba.
7. Ovlaštena udruga je udruga upisana u Registar pružatelja primarne pravne pomoći.
8. Pravna klinika je organizacijska jedinica visokog učilišta koje izvodi sveučilišni studij u znanstvenom području prava koja u skladu sa svojim općim aktima pruža primarnu pravnu pomoć.
9. Projekt je plan aktivnosti ovlaštene udruge ili visokog učilišta usmjeren na ostvarenje svrhe pravne pomoći.
10. Članovi kućanstva su bračni ili izvanbračni drug, djeca i ostali srodnici u pravoj i pobočnoj liniji, srodnici po tazbini i druge osobe neovisno o stupnju i vrsti srodstva, a koje žive u istom stambenom prostoru s podnositeljem zahtjeva za pravnu pomoć, zajednički snose troškove i zadovoljavaju potrebe zajedničkog života. Članom kućanstva smatra se i dijete koje ne živi u istom stambenom prostoru s podnositeljem zahtjeva, a nalazi se na redovitom školovanju, do kraja propisanog redovitog školovanja, a najkasnije do navršene 26. godine života.
11. Imovina podnositelja zahtjeva su sve pokretne, nekretnine, imovinska prava, iznos gotovine u domaćoj i stranoj valuti, štednja, odnosno novčana sredstva na osobnim računima ili štednim knjižicama, darovi, vrijednosni papiri, dionice, poslovni udjeli i ostala imovina u tuzemstvu i u inozemstvu podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva.
12. Ukupni prihod je ukupni iznos dohotka i drugih primitaka koji se ne smatraju dohotkom, na koje se ne plaća porez na dohodak, kao i ostali neoporezivi primici, podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva, ostvaren u tuzemstvu i u inozemstvu sukladno propisima o oporezivanju dohotka, a umanjjen za iznos uplaćenog poreza i prireza.

13. Imovno stanje podnositelja zahtjeva su ukupni prihodi i imovina podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva.

14. Dio nekretnine nužan za ostvarenje osnovnih životnih potreba je stambeni prostor kojim se zadovoljavaju osnovne stambene potrebe sukladno propisu kojim je uređena djelatnost socijalne skrbi.

15. Proračunska osnovica je osnovica za obračun naknada i primanja na temelju posebnih propisa utvrđena propisom kojim se uređuje izvršavanje državnog proračuna.

Korisnici pravne pomoći

Članak 5.

Korisnici pravne pomoći u smislu ovoga Zakona su:

- hrvatski državljani
- dijete koje nema hrvatsko državljanstvo i zatečeno je u Republici Hrvatskoj bez pratnje odrasle osobe odgovorne prema zakonu
- stranci na privremenom boravku pod uvjetom uzajamnosti i stranci na stalnom boravku
- stranci pod privremenom zaštitom
- stranci koji nezakonito borave i stranci na kratkotrajnom boravku u postupcima donošenja rješenja o protjerivanju ili rješenja o povratku
- tražitelji azila, azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom te članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, u postupcima u kojima im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.

Pružatelji pravne pomoći

Članak 6.

- (1) Primarnu pravnu pomoć pružaju uredi, ovlaštene udruge i pravne klinike.
- (2) Uredi su ovlaštene u pružanju primarne pravne pomoći davati opće pravne informacije, pravne savjete i sastavljati podneske.
- (3) Sekundarnu pravnu pomoć iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona pružaju odvjetnici.

Obveze pružatelja pravne pomoći

Članak 7.

- (1) Pružatelji pravne pomoći dužni su pružati pravnu pomoć savjesno, u skladu s pravilima struke i korištenjem najviših standarda u pružanju pravne pomoći.
- (2) Pružatelji pravne pomoći ne smiju odbiti pružiti pravnu pomoć, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Pružatelji primarne pravne pomoći mogu odbiti pružiti pravnu pomoć izvan opsega određenog u odobrenom projektu.
- (4) Pravni savjet i sastavljanje podneska ne može pružiti službenik ureda ako je u istoj stvari odlučivao o zahtjevu za odobravanje sekundarne pravne pomoći.
- (5) Odvjetnik će odbiti pružiti pravnu pomoć odobrenu u skladu s odredbama ovoga Zakona:
  - a) ako je on ili koji drugi odvjetnik koji je radio ili radi u istom uredu u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana zastupao protivnu stranku ili obje stranke, dao im pravni savjet ili od njih primio uputu
  - b) ako je u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana radio kao odvjetnički vježbenik kod odvjetnika koji je zastupao protivnu stranku
  - c) ako je u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana radio kao sudac, državni odvjetnik ili kao službena osoba u upravnom ili drugom postupku
  - d) ako mu je Hrvatska odvjetnička komora odobrila pružanje specijalizirane pravne pomoći, a riječ je o predmetu koji ne pripada njegovoj priznatoj specijalnosti.
- (6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka odvjetnik je dužan bez odgode obavijestiti nadležni ured.
- (7) Korisnik pravne pomoći može o odbijanju pružanja pravne pomoći obavijestiti ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
- (8) Ako je pravnu pomoć odbio pružiti odvjetnik, Ministarstvo će o tome bez odgode izvijestiti Hrvatsku odvjetničku komoru i zatražiti obavijest o poduzetim mjerama i radnjama.
- (9) Neosnovano odbijanje pružanja pravne pomoći smatrat će se u smislu ovoga Zakona nesavjesnim pružanjem pravne pomoći.
- (10) Pružatelji pravne pomoći dužni su čuvati kao tajnu sve podatke koje su doznali od korisnika.

(11) Pružatelji pravne pomoći mogu pružati pravnu pomoć izvan pretpostavki propisanih odredbama ovoga Zakona, ali bez prava na sredstva za pružanje pravne pomoći osigurana u državnom proračunu.

Vrste pravne pomoći

Članak 8.

Vrste pravne pomoći su primarna pravna pomoć i sekundarna pravna pomoć.

II. PRIMARNA PRAVNA POMOĆ

Oblici primarne pravne pomoći

Članak 9.

Primarna pravna pomoć obuhvaća:

- a) opću pravnu informaciju
- b) pravni savjet
- c) sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela
- d) zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima
- e) pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora.

Pretpostavke za ostvarivanje primarne pravne pomoći

Članak 10.

Primarna pravna pomoć može se pružiti u svakoj pravnoj stvari:

- a) ako podnositelj zahtjeva sam ne raspolaže dovoljnim znanjem i sposobnošću da svoje pravo ostvari
- b) ako podnositelju zahtjeva pravna pomoć nije osigurana na temelju posebnih propisa
- c) ako podneseni zahtjev nije očito neosnovan i
- d) ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje stručne pravne pomoći moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva.

Postupak za ostvarivanje primarne pravne pomoći

Članak 11.

(1) Postupak za ostvarivanje primarne pravne pomoći pokreće se izravnim obraćanjem pružatelju primarne pravne pomoći.

(2) Primarna pravna pomoć pruža se ako su ispunjene pretpostavke iz članka 10. ovoga Zakona.

III. SEKUNDARNA PRAVNA POMOĆ

Oblici sekundarne pravne pomoći

Članak 12.

(1) Sekundarna pravna pomoć obuhvaća:

- a) pravni savjet
- b) sastavljanje podnesaka u postupku zaštite prava radnika pred poslodavcem
- c) sastavljanje podnesaka u sudskim postupcima
- d) zastupanje u sudskim postupcima
- e) pravnu pomoć u mirnom rješenju spora.

(2) Sekundarna pravna pomoć obuhvaća i:

- a) oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka
- b) oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi.

Pretpostavke za ostvarivanje sekundarne pravne pomoći

Članak 13.

(1) Sekundarna pravna pomoć iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona može se odobriti:

- a) ako se radi o složenijem postupku određenom u stavku 2. ovoga članka
- b) ako se podnositelj zahtjeva nema sposobnosti sam zastupati
- c) ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje potrebne stručne pravne pomoći moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama određenim u članku 14. ovoga Zakona
- d) ako se ne radi o obijesnom parničanju
- e) ako u posljednjih šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva nije odbijen zahtjev podnositelja zbog namjernog davanja netočnih podataka i
- f) ako podnositelju zahtjeva pravna pomoć nije osigurana na temelju posebnih propisa.

(2) S obzirom na vrstu postupka, sekundarna pravna pomoć iz članka 12. stavka 1. ovog Zakona može se odobriti u sljedećim postupcima:

- a) u svezi sa stvarnim pravima, osim zemljišnoknjižnih postupaka
- b) iz radnih odnosa
- c) iz obiteljskih odnosa, osim u postupcima sporazumnog razvoda braka u kojima bračni drugovi nemaju maloljetnu zajedničku ili posvojenu djecu ili djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb nakon punoljetnosti
- d) ovršnim postupcima i postupcima osiguranja kada je riječ o prisilnom ostvarenju ili osiguranju tražbine koja proizlazi iz postupka za koji se prema odredbama ovoga Zakona može odobriti pravna pomoć
- e) mirnog rješenja spora
- f) iznimno, u svim ostalim upravnim i građanskim sudskim postupcima kada takva potreba proizlazi iz konkretnih životnih okolnosti podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, a u skladu s temeljnom svrhom ovoga Zakona.

(3) Oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka može se odobriti u postupcima iz stavka 2. ovog članka, ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje predujma troškova postupka moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama određenim u članku 14. ovoga Zakona. Pri donošenju odluke osobito će se voditi računa o visini troškova sudskog postupka u kojem se traži oslobođenje.

(4) Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi može se odobriti u svim sudskim postupcima ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje sudskih pristojbi moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama određenim u članku 14. ovoga Zakona. Pri donošenju odluke osobito će se voditi računa o visini sudskih pristojbi u postupku u kojem se traži oslobođenje.

(5) Smatrat će se da se radi o obijesnom parničanju:

- ako su očekivanja podnositelja zahtjeva očito nerazmjerna sa stvarnom situacijom
- ako je razvidno da podnositelj zahtjeva zlorabi mogućnost podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć
- ako su očekivanja podnositelja zahtjeva u očitoj suprotnosti s konačnim ishodima u sličnim predmetima ili
- ako su očekivanja podnositelja zahtjeva u suprotnosti s prisilnim propisima i moralom društva.

Imovno stanje podnositelja zahtjeva

Članak 14.

(1) Sekundarna pravna pomoć odobrit će se:

- a) ako ukupni prihodi podnositelja i članova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos proračunske osnovice i
- b) ako ukupna vrijednost imovine u vlasništvu podnositelja zahtjeva i članova kućanstva ne prelazi iznos od 60 proračunskih osnovica.

(2) Pravna pomoć odobrit će se ako nisu ispunjene pretpostavke iz stavka 1. ovoga članka:

- ako podnositelj zahtjeva iz objektivnih razloga ne može raspolagati ukupnim приходima i imovinom i
- ako dio ukupnih prihoda i imovine kojim podnositelj zahtjeva može raspolagati ne prelazi iznose iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Objektivnim razlozima smatrat će se osobito postojanje izvanrednih troškova liječenja podnositelja zahtjeva ili članova kućanstva koji nisu obuhvaćeni zdravstvenim osiguranjem, troškovi ortopedskih pomagala, rehabilitacije i drugih usluga koje osobama s invaliditetom nisu osigurani zdravstvenim osiguranjem, troškovi obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju, ostali

troškovi nastali kao posljedica više sile (požar, potres, poplava i slično) i vlasništvo imovine koja se ne može unovčiti ili je njezino unovčenje teško provedivo.

(4) Pri odobravanju pravne pomoći, imovno stanje podnositelja zahtjeva utvrđuje se za dvanaest mjeseci prije početka mjeseca u kojem se zahtjev podnosi.

(5) Ukupni prihodi podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva, koji su ostvareni u razdoblju od dvanaest mjeseci prije početka mjeseca u kojem se zahtjev podnosi, obračunat će se u razmjernim dijelovima (1/12).

Članak 15.

(1) Sekundarna pravna pomoć odobrit će se bez utvrđivanja imovnog stanja ako je podnositelj zahtjeva:

- a) dijete u postupku radi ostvarivanja prava na uzdržavanje
- b) žrtva kaznenog djela nasilja u postupku radi ostvarivanja prava na naknadu štete koja je počinjenjem kaznenog djela prouzročena
- c) osoba koja je korisnik pomoći za uzdržavanje u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi ili
- d) osoba kojoj je korisnik prava na opskrbninu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata.

(2) Pri utvrđivanju imovnog stanja ne uzimaju se u obzir:

- ukupni prihodi i imovina počinitelja nasilja u obitelji ako je podnositelj zahtjeva žrtva toga nasilja
- ukupni prihodi i imovina članova kućanstva koji sudjeluju u postupku kao protivnici podnositelja zahtjeva ili je njihov interes u suprotnosti s interesom podnositelja zahtjeva
- dio nekretnine u kojoj živi podnositelj zahtjeva nužan za ostvarenje osnovnih životnih potreba podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, ako je u njegovom vlasništvu ili u vlasništvu članova kućanstva
- vrijednost dijela nekretnine koja služi za obavljanje poslovne djelatnosti nužnog za osiguranje minimalnih uvjeta za uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva
- predmeti izuzeti od ovrhe na temelju općeg propisa kojim se uređuje ovršni postupak
- potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova obitelji smrtno stradalih zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskoga rata
- doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta
- potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda
- potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja
- potpore za slučaj smrti radnika, potpore u slučaju smrti člana kućanstva radnika i potpore zbog neprekidnog bolovanja radnika, na koje se ne plaća porez na dohodak do iznosa propisanih poreznim propisom.

Postupak za ostvarivanje sekundarne pravne pomoći

Članak 16.

(1) Postupak za odobravanje sekundarne pravne pomoći pokreće se podnošenjem zahtjeva nadležnom uredu.

(2) Zahtjev se podnosi na propisanom obrascu, čiji je sastavni dio suglasnost podnositelja zahtjeva i članova kućanstva o dopuštenju uvida u sve podatke o ukupnim prihodima i imovini, u kojem će podnositelj zahtjeva potvrditi da su podaci koje je dao točni i potpuni.

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: ministar) će pravilnikom propisati sadržaj i oblik zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Nadležni ured je ured na području čije teritorijalne nadležnosti podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili boravište. Kada se radi o hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i strancima, nadležni ured je ured na području čije teritorijalne nadležnosti je sjedište suda pred kojim podnositelj zahtjeva pokreće postupak.

(5) Na zahtjev i rješenje ne plaćaju se upravne pristojbe.

Članak 17.

(1) O zahtjevu ured odlučuje rješenjem.

(2) Ured je dužan odlučiti o zahtjevu u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(3) Ako bi podnositelj zahtjeva zbog isteka roka izgubio pravo na poduzimanje radnje za koju je podnio zahtjev, ured je dužan odlučiti o zahtjevu i u roku kraćem od roka iz stavka 2. ovoga članka, a koji podnositelju zahtjeva omogućava pravodobno poduzimanje radnje za koju je podnio zahtjev.

- (4) Podnositelj zahtjeva, odnosno korisnik pravne pomoći može protiv rješenja ureda izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (5) Žalba protiv dijela rješenja kojim nije odobrena pravna pomoć u punom opsegu ne odgađa korištenje odobrenog opsega pravne pomoći.
- (6) O žalbi odlučuje Ministarstvo najkasnije u roku od osam dana od dana primitka uredne žalbe.
- (7) Protiv rješenja Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.

Članak 18.

- (1) Ured je ovlašten od nadležnih tijela i pravnih osoba zahtijevati podatke iz Jedinственог регистра računa, podatke iz središnjeg depozitorija i središnjeg registra, podatke koji su posebnim zakonom određeni kao bankovna tajna i druge podatke o imovini podnositelja zahtjeva i članova kućanstva.
- (2) Nadležna tijela i pravne osobe koje vode registre, upisnike o stvarima i pravima, odnosno raspolažu podacima iz stavka 1. ovoga članka dužni su uredu dostaviti podatke bez odgode, a najkasnije u roku od tri dana od dana primitka zahtjeva.

Opseg pružanja sekundarne pravne pomoći

Članak 19.

- (1) Odobranje pravne pomoći odnosi se na potpuno ili djelomično osiguravanje plaćanja troškova pravne pomoći.
- (2) Odobrena pravna pomoć može biti ograničena samo iz razloga koji su propisani ovim Zakonom.
- (3) Pravna pomoć odobrava se u punom opsegu:
  - a) ako je podnositelj zahtjeva korisnik pomoći za uzdržavanje u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi, odnosno pravo na opskrbninu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata
  - b) ako ukupni prihodi podnositelja zahtjeva i članova kućanstva iznose 50% ili manje po članu kućanstva mjesečnog iznosa proračunske osnovice.
- (4) Svako povećanje iznosa iz stavka 3. točke b) ovoga članka za svakih sljedećih 10% ima za posljedicu smanjenje opsega pravne pomoći za 10%, ali ne ispod 50% utvrđenog iznosa troškova utvrđenih za pravnu pomoć.
- (5) Ako je pravna pomoć odobrena u smanjenom opsegu, razliku do punog iznosa nagrade i naknade troškova za rad odvjetnika nadoknađuje korisnik u preostalom razmjeru prema vrijednosti poduzete radnje utvrđene Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.
- (6) Odredba stavka 5. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se za nagrade i naknade troškova vještaka i tumača.
- (7) Na međusobne odnose između korisnika pravne pomoći i odvjetnika te na prava i obveze korisnika pravne pomoći kao stranke u postupku i odvjetnika kao punomoćnika u postupku primjenjuju se odredbe posebnih propisa kojima se uređuje odvjetnička služba te drugih propisa, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.
- (8) Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi djeluje od dana kada je uredu podnesen zahtjev za odobranje pravne pomoći i važi za sve podneske i radnje za koje je nastala obveza plaćanja sudskih pristojbi toga dana ili kasnije.

Oblik i sadržaj rješenja

Članak 20.

- (1) Rješenje o odobranju pravne pomoći obuhvaća pravo na korištenje pojedinih ili svih oblika sekundarne pravne pomoći za postupak određene vrste i stupnja.
- (2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka korisnik će dostaviti odvjetniku određenom u rješenju.
- (3) Odvjetnika za pružanje pravne pomoći ured određuje prema redoslijedu navedenom u popisu Hrvatske odvjetničke komore sastavljenom za područje jedinica područne (regionalne) samouprave.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka ured će odrediti drugog odvjetnika uz njegovu prethodnu suglasnost priloženu uz zahtjev za odobranje pravne pomoći.
- (5) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka kojim je korisnik oslobođen plaćanja troškova vještaka ili tumača, sud će vještaku ili tumaču dostaviti zajedno s pisanim pozivom.
- (6) Rješenje o odobranju pravne pomoći donosi se na propisanom obrascu.
- (7) Ministar će pravilnikom propisati oblik i sadržaj obrasca iz stavka 6. ovoga članka.

Članak 21.

- (1) Podnositelj zahtjeva dužan je u podnesku, odnosno prilikom poduzimanja druge radnje u postupku pred sudom obavijestiti sud o podnesenom zahtjevu za oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi, a rješenje kojim je oslobođen od plaćanja sudskih

pristojbi dostavit će najkasnije u roku od šest mjeseci od dana podnošenja podneska, odnosno poduzimanja druge radnje u postupku pred sudom.

(2) Ako podnositelj zahtjeva ne postupi u skladu s odredbom iz stavka 1. ovoga članka, sud će provesti postupak radi naplate neplaćene sudske pristojbe prema odredbama zakona koji uređuje plaćanje sudskih pristojbi.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka zastara prava na naplatu sudske pristojbe počinje teći istekom godine u kojoj je podnositelj zahtjeva bio dužan dostaviti rješenje.

Ukidanje rješenja

Članak 22.

(1) Ako se tijekom postupka imovno stanje korisnika i članova kućanstva poveća u opsegu u kojem bi da su postojali u trenutku podnošenja zahtjeva utjecali na pravo podnositelja zahtjeva na ostvarenje i opseg pravne pomoći, nadležni ured ukinut će u cijelosti ili djelomično rješenje o odobravanju pravne pomoći.

(2) Korisnik pravne pomoći dužan je izvijestiti ured o povećanju imovnog stanja iz stavka 1. ovoga članka u roku od osam dana od dana kada je za njih saznao.

(3) Ako korisnik pravne pomoći ne postupi prema odredbi stavka 2. ovoga članka, a ured utvrdi povećanje imovnog stanja, na odgovarajući način primijenit će se odredbe članka 25. ovoga Zakona.

Uvjeti i postupak povrata troškova

Članak 23.

(1) Troškovi sudskog postupka, sudske pristojbe i troškovi postupka s osnove nagrade i naknade stvarnih izdataka za rad odvjetnika kao punomoćnika u postupku čine troškove postupka pred sudom.

(2) Ako korisnik pravne pomoći uspije u sporu, ima pravo na naknadu troškova postupka s osnove nagrade i naknade stvarnih izdataka za rad odvjetnika prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

(3) Ako korisnik pravne pomoći izgubi spor, odnosno ne uspije u postupku za koji mu je odobrena pravna pomoć, nije dužan vratiti plaćene troškove pravne pomoći.

Članak 24.

(1) Korisnik pravne pomoći dužan je troškove pravne pomoći isplaćene prema obračunu troškova vratiti u državni proračun:

– ako mu je u postupku odmjerenom pravo na naknadu troškova postupka pred sudom

– ako mu je u postupku u kojem je pružena pravna pomoć sudskom odlukom ili nagodbom povećano imovno stanje u opsegu u kojem ne bi ispunjavao pretpostavke za odobravanje pravne pomoći.

(2) Korisnik pravne pomoći dužan je u roku od 15 dana od dana primitka naknade troškova postupka, odnosno povećanja imovnog stanja ispuniti svoju obvezu iz stavka 1. ovoga članka. Ako korisnik pravne pomoći ne ispuni svoju obvezu u propisanom roku, ured će po službenoj dužnosti donijeti rješenje kojim će mu naložiti ispunjenje obveze plaćanja u roku od 15 dana.

(3) Ako odvjetnik primi dosuđene troškove postupka od protivne stranke prije isplate troškova pravne pomoći, dužan je o tome bez odgađanja obavijestiti nadležni ured. U tom slučaju Ministarstvo neće isplatiti troškove pravne pomoći.

(4) Odredba stavka 2. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuje i na odvjetnika koji nakon isplate troškova pravne pomoći prema obračunu primi dosuđene troškove postupka od protivne stranke.

Članak 25.

(1) Ako su korisniku isplaćena sredstva za troškove pravne pomoći za koju nisu bile ispunjene pretpostavke propisane ovim Zakonom ili je njihovo postojanje naknadno prestalo, korisnik je dužan vratiti u državni proračun iznos troškova i zatezne kamate na taj iznos.

(2) Način i vrijeme povrata iznosa troškova pravne pomoći odredit će ured rješenjem.

(3) Ured može na prijedlog korisnika pravne pomoći sklopiti nagodbu o načinu povrata iznosa troškova pravne pomoći ako postoje razlozi utemeljeni na imovnom stanju korisnika pravne pomoći. Sklopljena nagodba predstavlja ovršnu ispravu.

IV. ODOBRAVANJE PRAVNE POMOĆI U PREKOGRANIČNOM SPORU**Članak 26.**

(1) Prekogраниčni spor u smislu ovoga Zakona je spor u kojem podnositelj zahtjeva za odobravanje pravne pomoći ima prebivalište ili boravište u državi članici Europske unije, a koja nije država članica u kojoj postupa sud, odnosno u kojoj treba izvršiti sudsku odluku.

(2) Pravna pomoć u prekograničnom sporu odobrava se u građanskim i trgovačkim stvarima, postupcima mirenja, izvansudskim nagodbama, izvršenju javnih isprava i pravnom savjetovanju u tim postupcima. Odredbe o pravnoj pomoći u prekograničnom sporu ne primjenjuju se u poreznim, carinskim i drugim upravnim postupcima.

(3) Postojanje prekograničnog spora utvrđuje se prema vremenu podnošenja zahtjeva.

(4) Odredbe o prekograničnom sporu ne primjenjuju se u odnosu na Kraljevinu Dansku.

Članak 27.

(1) Podnositelju zahtjeva za odobravanje pravne pomoći u prekograničnom sporu odobrit će se pravna pomoć ako ispunjava pretpostavke utvrđene ovim Zakonom.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pravna pomoć može se odobriti podnositelju zahtjeva koji ne ispunjava pretpostavke za odobravanje pravne pomoći utvrđene ovim Zakonom, ako dokaže da nije sposoban platiti troškove postupka zbog razlike u troškovima života između države članice u kojoj ima prebivalište ili boravište i troškova života u Republici Hrvatskoj.

(3) U postupku odobravanja pravne pomoći u prekograničnom sporu ne plaćaju se pristojbe.

Članak 28.

(1) Podnositelj zahtjeva koji ima prebivalište ili boravište u državi članici Europske unije, a zahtjeva pravnu pomoć u prekograničnom sporu pred sudom u Republici Hrvatskoj, ostvaruje pravo na pravnu pomoć u skladu s ovim Zakonom. Za utvrđivanje prebivališta ili boravišta mjerodavno je pravo države u kojoj stranka ima prebivalište ili boravište.

(2) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka ili nadležno tijelo države članice u kojoj ima prebivalište ili boravište (tijelo za slanje), zahtjev za pravnu pomoć u Republici Hrvatskoj podnosi Ministarstvu (tijelo za primanje).

(3) Obrasci i priložene isprave moraju se dostaviti u prijevodu na hrvatski jezik. U protivnom će se zahtjev odbaciti.

(4) Ako spor u kojem podnositelj zahtjeva odobravanje pravne pomoći nije prekogranični spor ili ako podnositelj zahtjeva nema pravo na pravnu pomoć u prekograničnom sporu, Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev.

(5) Protiv rješenja Ministarstva žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 29.

(1) Uredno podnesen zahtjev Ministarstvo će proslijediti uredu radi donošenja odluke o zahtjevu. Rješenje o zahtjevu za odobravanje pravne pomoći dostavlja se podnositelju zahtjeva putem Ministarstva.

(2) Protiv rješenja ureda može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

(3) Ministarstvo je dužno odlučiti o žalbi u roku od 30 dana od dana njezinog primitka.

Članak 30.

Pravna pomoć odobrena u državi članici Europske unije u kojoj sud postupa obuhvaća sljedeće troškove, izravno povezane s prekograničnim sporovima:

a) tumačenje

b) prevođenje isprava koje zahtjeva sud ili nadležno tijelo, a korisnik pravne pomoći je podnosi, jer su potrebni za rješavanje predmeta

c) putne troškove koje snosi podnositelj zahtjeva, ako sud ili zakon države članice Europske unije zahtjeva osobnu nazočnost osoba zaduženih za predstavljanje slučaja podnositelja zahtjeva pred sudom, a sud odluči da se te osobe ne mogu saslušati na drugi, sudu prihvatljiv način.

Članak 31.

(1) Podnositelj zahtjeva koji ima prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj, a koji traži pravnu pomoć u prekograničnom sporu pred sudom druge države, članice Europske unije, zahtjev podnosi uredu prema mjestu svog prebivališta ili boravišta.

(2) Ured će zahtjev proslijediti Ministarstvu u roku od osam dana od primitka zahtjeva.

(3) Ministarstvo će zahtjev i priložene isprave prevesti na službeni jezik ili jedan od službenih jezika države članice Europske unije i nadležnoga tijela za primanje, te ih proslijediti nadležnom tijelu države članice Europske unije u kojoj sud postupa ili u kojoj se zahtjeva izvršenje sudske odluke (tijelo za primanje) u roku od 15 dana od primitka zahtjeva. Ako pravna pomoć ne bude odobrena, podnositelj zahtjeva dužan je nadoknaditi troškove prevođenja.

(4) Ako se pravna pomoć zahtjeva za spor koji nije prekogranični spor ili ako podnositelj zahtjeva nema pravo na pravnu pomoć u prekograničnom sporu, Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev.

(5) Protiv rješenja Ministarstva žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Neovisno o stavku 1. ovoga članka, podnositelj zahtjeva može zahtjev podnijeti neposredno tijelu koje je nadležno za primanje zahtjeva u državi članici Europske unije u kojoj postupa sud ili u kojoj treba izvršiti sudsku odluku.

Članak 32.

Ako podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj, pravna pomoć osigurat će se za namirenje:

a) troškova povezanih uz pomoć lokalnog odvjetnika ili druge osobe koja je na temelju zakona ovlaštena za pravno savjetovanje, a koji su nastali u državi članici Europske unije u kojoj sud postupa do trenutka primanja zahtjeva za pravnu pomoć, u skladu s odredbama Direktive iz članka 33. ovoga Zakona

b) prijevoda zahtjeva i potrebnih pripadajućih isprava koji se dostavljaju tijelima te države.

Članak 33.

Zahtjevi iz članka 28. i 29. ovoga Zakona podnose se na obrascima propisanim Odlukom Komisije 2004/844/EZ, od 9. studenoga 2004., o utvrđivanju oblika zahtjeva za pravnu pomoć prema Direktivi 2003/8/EZ o poboljšanju pristupa sudu u prekograničnim sporovima uspostavom minimalnih zajedničkih pravila, koja se odnose na pravnu pomoć u takvim sporovima (SL L 365, 10. 12. 2004.) te Odlukom Komisije 2005/630/EK, od 26. kolovoza 2005., o utvrđivanju obrasca za prijenos zahtjeva za pravnu pomoć prema Direktivi 2003/8/EZ o poboljšanju pristupa sudu u prekograničnim sporovima uspostavom minimalnih zajedničkih pravila, koja se odnose na pravnu pomoć u takvim sporovima (SL L 225, 31. 8. 2005.).

V. REGISTAR PRUŽATELJA PRIMARNE PRAVNE POMOĆI

Članak 34.

(1) Registar pružatelja primarne pravne pomoći (u daljnjem tekstu: Registar) vodi Ministarstvo.

(2) Ministar će pravilnikom propisati oblik, sadržaj i način vođenja Registra.

(3) Zahtjevu za upis u Registar udruge prilažu:

– dokaz o osiguranoj suradnji s osobom koja ima završen diplomski studij prava, položen državni stručni ili pravosudni ispit i najmanje dvije godine radnog staža u struci, odnosno znanstveno zvanje

– dokaz o uplati osiguranja od odgovornosti za štetu nanесenu stranci pružanjem primarne pravne pomoći u visini od 50% osiguranja propisanog Zakonom o odvjetništvu.

(4) Zahtjevu za upis u Registar visoka učilišta prilažu akt o osnivanju pravne klinike.

(5) Ministarstvo će odbiti zahtjev za upis u Registar, ako su djelatnosti podnositelja zahtjeva za upis u suprotnosti sa svrhom pravne pomoći u smislu ovoga Zakona.

(6) U postupku upisa u Registar, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o udrugama.

(7) Ministarstvo će brisati iz Registra pružatelja primarne pravne pomoći:

– ako mu tri godine po redu nije odobren projekt

– ako se donese rješenje o zabrani pružanja pravne pomoći

– ako postupa protivno odredbama ovoga Zakona.

(8) Protiv rješenja iz stavaka 5. i 7. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

VI. FINANCIRANJE PRAVNE POMOĆI

Članak 35.

(1) Sredstva za organiziranje i pružanje pravne pomoći osiguravaju se u državnom proračunu. Sredstva za pružanje pravne pomoći mogu se osigurati i iz sredstava tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te donacija i drugih prihoda u skladu sa zakonom.

(2) Neurošena sredstva odobrena u državnom proračunu za pružanje pravne pomoći vraćaju se u državni proračun.

Članak 36.

(1) Sredstva za pružanje pravne pomoći ovlaštenim udrugama i visokim učilištima za rad pravnih klinika odobravaju se na temelju odobrenog projekta.

(2) Natječaj za prihvaćanje projekta raspisuje Ministarstvo do kraja siječnja tekuće godine, u okviru sredstava koja se za tu svrhu osigurana u državnom proračunu.

(3) Sredstva za financiranje projekata dodjeljuju se i opravdavaju uzimajući u obzir materijalne troškove pružatelja primarne pravne pomoći, društvenu korisnost pružene pravne pomoći, područja obuhvaćena pružanjem pravne pomoći, broj korisnika i broj slučajeva pružanja pravne pomoći.

(4) Poblize kriterije za vrednovanje projekta i isprave koje se prilažu uz projekt propisat će pravilnikom ministar.

(5) Ministar odlukom dodjeljuje financijska sredstva radi financiranja projekata ovlaštenih udruga i visokih učilišta.

(6) O sredstvima odobrenima za projekt pružanja primarne pravne pomoći ovlaštene udruge i visoka učilišta moraju najkasnije u roku od 30 dana od završetka odobrenog projekta podnijeti godišnje izvješće uz koje se obvezno prilažu propisane isprave o utrošku sredstava.

Članak 37.

(1) Iznosi naknade za pružanje sekundarne pravne pomoći određuju se za pojedine oblike pravne pomoći iz članka 12. ovoga Zakona.

(2) Vrijednost iznosa naknade za rad odvjetnika, vještaka i tumača određuje se uredbom Vlade Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, u okviru sredstava osiguranih u državnom proračunu.

(3) Uredba iz stavka 2. ovoga članka donosi se najkasnije u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu zakona kojim se uređuje izvršavanje državnog proračuna za pojedinu proračunsku godinu.

Članak 38.

(1) Sredstva iz proračuna za pružanje sekundarne pravne pomoći isplaćuju se odvjetnicima, na temelju obračuna troškova u skladu s rješenjem o odobravanju pravne pomoći.

(2) Sredstva iz proračuna isplaćuju se svjedocima, vještacima i tumačima nakon pravomoćnosti odluke o odmjeravanju troškova.

(3) Uredi svakog mjeseca dostavljaju Ministarstvu obračun troškova s pripadajućom dokumentacijom.

(4) Ministarstvo daje suglasnost na obračun troškova. Nalog za plaćanje na temelju obračuna troškova i pravomoćnih odluka o odmjeravanju troškova daje Ministarstvo u okviru osiguranih sredstava u tekućem mjesecu. U slučaju nedostatka osiguranih sredstava u tekućem mjesecu, nalog za plaćanje dat će se u sljedećem mjesecu prema redosljedu podnesenih obračuna troškova, odnosno dostavljenih pravomoćnih odluka o odmjeravanju troškova.

Članak 39.

(1) Nakon pružene pravne pomoći iz članka 12. stavka 1. točaka a), b) i e) ovoga Zakona odvjetnik je dužan dostaviti uredu račun i obračun troškova pružene pravne pomoći.

(2) Nakon pravomoćnog okončanja postupka u kojem je pružena pravna pomoć iz članka 12. stavka 1. točaka c) i d) ovoga Zakona odvjetnik je dužan dostaviti uredu pravomoćnu odluku, račun i obračun troškova pružene pravne pomoći.

(3) Nakon pravomoćnosti odluke o odmjeravanju troškova svjedoka, vještaka i tumača, svjedok je dužan dostaviti uredu pravomoćnu odluku, a vještak i tumač i račun i obračun troškova za obavljene radnje.

(4) Ako odvjetnik ne postupi u skladu s odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana pružene pravne pomoći, smatrat će se da pravna pomoć nije pružena.

(5) Rok za dostavu zahtjeva za isplatu iz stavka 4. ovoga članka primjenjivat će se na odgovarajući način i na svjedoke, vještake i tumače.

VII. NADZOR

Upravni nadzor

Članak 40.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

Stručni nadzor

Članak 41.

(1) Nadzor nad savjesnim i stručnim pružanjem pravne pomoći obavlja po službenoj dužnosti sud ili drugo tijelo pred kojim se vodi postupak u kojem stranka ostvaruje pravo na pravnu pomoć.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nadzor nad radom pružatelja primarne pravne pomoći obavlja neposredno i Ministarstvo koje će najmanje jednom u dvije godine obaviti nadzor nad pružanjem pravne pomoći od strane pružatelja primarne pravne pomoći.

(3) Kad tijelo pred kojim se vodi postupak utvrdi da je pravna pomoć pružena nesavjesno ili nestručno, sastavit će o tome bilješku u spisu i upozorit će na tu okolnost pružatelja pravne pomoći, korisnika pravne pomoći, ured i Ministarstvo.

(4) Ministarstvo će o nestručnom ili nesavjesnom pružanju pravne pomoći obavijestiti:

- Hrvatsku odvjetničku komoru, ako je pravnu pomoć pružao odvjetnik
- ministarstvo nadležno za poslove uprave, ako je pravnu pomoć pružao ured
- visoko učilište, ako je pravnu pomoć pružala pravna klinika.

(5) Tijela iz stavka 4. ovoga članka dužna su u roku od 30 dana obavijestiti Ministarstvo o provedenim radnjama.

(6) Ako je pravnu pomoć pružala ovlaštena udruga, Ministarstvo će preispitati ovlast za pružanje pravne pomoći i o tome unijeti zabilješku u Registar. U slučaju višekratnog ponavljanja slučajeva nesavjesnog ili nestručnog pružanja pravne pomoći od strane ovlaštenih udruga, donijet će rješenje o zabrani pružanja pravne pomoći.

(7) Protiv rješenja Ministarstva žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 42.

(1) Korisnik pravne pomoći koji je upozoren o nestručnom ili nesavjesnom pružanju pravne pomoći odvjetnika ima pravo zahtijevati od ureda određivanje drugog odvjetnika. Odvjetnik ima pravo obračunati troškove do određivanja drugog odvjetnika, osim za pravnu radnju koja je neposredno prethodila zahtjevu korisnika za određivanje drugog odvjetnika.

(2) Ako korisnik pravne pomoći odustane od korištenja pravne pomoći, dužan je o tome obavijestiti ured.

VIII. PROVEDBA ZAKONA

Praćenje provedbe Zakona i izvješćivanje

Članak 43.

Provedbu ovoga Zakona prati Ministarstvo.

Članak 44.

(1) Ovlaštene udruge, visoka učilišta i uredi kao pružatelji primarne pravne pomoći dužni su, najkasnije do 31. siječnja, podnijeti Ministarstvu godišnje izvješće o postupcima za ostvarivanje pravne pomoći. Podnesena izvješća ispituje i prihvaća Ministarstvo.

(2) Ministar će pravilnikom propisati oblik i sadržaj izvješća iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 45.

Ministarstvo će svake godine najkasnije do 1. ožujka podnijeti Vladi Republike Hrvatske izvješće o ostvarivanju prava na pravnu pomoć i utrošenim sredstvima u prethodnoj godini.

Članak 46.

Vlada Republike Hrvatske svake će godine najkasnije do 30. travnja podnijeti Hrvatskome saboru izvješće o ostvarivanju prava na pravnu pomoć.

Povjerenstvo za pravnu pomoć

Članak 47.

Radi praćenja sustava pravne pomoći osniva se Povjerenstvo za pravnu pomoć (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) kao savjetodavno tijelo Ministarstva.

Članak 48.

Povjerenstvo prati i analizira stanje u odobravanju i korištenju pravne pomoći prema odredbama ovoga Zakona, razmatra prijedlog godišnjeg izvješća o ostvarivanju prava na pravnu pomoć i utrošku sredstava Ministarstva, daje mišljenja na projekte ovlaštenih udruga i pravnih klinika, razmatra godišnja izvješća ovlaštenih udruga i pravnih klinika te daje prijedloge i mišljenja za unapređivanje sustava pravne pomoći.

Članak 49.

(1) Povjerenstvo ima sedam članova koje čine: dva predstavnika Ministarstva, po jedan predstavnik ministarstva nadležnog za financije, ministarstva nadležnog za sustav državne uprave, Hrvatske odvjetničke komore, jedan predstavnik pravnih fakulteta te jedan predstavnik ovlaštenih udruga.

(2) Odluku o imenovanju članova Povjerenstva donosi ministar na prijedlog tijela i pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Mandat Povjerenstva traje dvije godine. Povjerenstvo može započeti s radom kada su imenovani svi članovi Povjerenstva.

(4) Povjerenstvom predsjedava član Povjerenstva imenovan kao predstavnik Ministarstva.

(5) Stručne i administrativne poslove za pripremu rada Povjerenstva obavlja Ministarstvo.

Članak 50.

(1) Izbor člana Povjerenstva u ime ovlaštenih udruga provest će se tako da će ovlaštene udruge natpolovičnom većinom glasova ovlaštenih udruga, u roku od 90 dana od dana dostave poziva ministra nadležnog za poslove pravosuđa za predlaganje članova, predložiti svojeg predstavnika iz redova ovlaštenih udruga.

(2) U slučaju da u roku i na način iz stavka 1. ovoga članka predstavnik ne bude predložen natpolovičnom većinom glasova ovlaštenih udruga, članom Povjerenstva smatrat će se osoba ovlaštena za zastupanje one ovlaštene udruge koja je u prethodnoj godini pružila pravnu pomoć u najvećem broju slučajeva ili druga osoba iz ovlaštene udruge koju ta ovlaštena udruge odredi.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjivat će se na odgovarajući način i na izbor člana Povjerenstva pravnih fakulteta.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

Vlada Republike Hrvatske će uskladiti unutarnje ustrojstvo ureda državne uprave u županijama s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 52.

(1) Ministar će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnik iz članka 16. stavka 3., članka 20. stavka 7., članka 34. stavka 2., članka 36. stavka 4. te članka 44. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi pravilnici doneseni na temelju Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (»Narodne novine«, br. 62/08., 44/11. i 81/11.) i to:

- Pravilnik o načinu vođenja registra udruga ovlaštenih za pružanje besplatne pravne pomoći (»Narodne novine«, br. 93/08.)
- Pravilnik o obrascu zahtjeva za odobravanje pravne pomoći, obrascu rješenja o odobravanju korištenja pravne pomoći i evidenciji izdanih rješenja o odobravanju korištenja pravne pomoći (»Narodne novine«, br. 148/11.) i
- Pravilnik o kriterijima za vrednovanje projekata udruga ovlaštenih za pružanje primarne pravne pomoći i pravnih klinika te o načinu izvještavanja o izvršenju projekata (»Narodne novine«, br. 148/11.).

Članak 53.

(1) Postupci za odobravanje pravne pomoći pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (»Narodne novine«, br. 62/08., 44/11. i 81/11.).

(2) Mandat Povjerenstva za pravnu pomoć osnovanog u skladu s odredbama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (»Narodne novine«, br. 62/08., 44/11. i 81/11.) traje do donošenja odluke o osnivanju Povjerenstva za pravnu pomoć u skladu s odredbama ovoga Zakona, ali ne duže od dvije godine od dana kada je osnovano.

Članak 54.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (»Narodne novine«, br. 62/08., 44/11. i 81/11.).

Članak 55.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2014.

Klasa: 022-03/13-01/179

Zagreb, 22. studenoga 2013.

HRVATSKI SABOR